

RADIONICA "DAN SUHOZIDNE BAŠTINE" U VODICAMA

GORDANA BIRIN □ Pučko otvoreno učilište Vodice

U organizaciji Pučkoga otvorenog učilišta Vodice i Grada Vodica, a u suradnji s Muzejom grada Šibenika, u subotu 21. svibnja 2011., u povodu obilježavanja Međunarodnog dana muzeja, predstavljena je informativna tabla na Rašinoj bunji iza Okita, te je održana radionica gradnje suhozida.

Iako je ovogodišnji Dan muzeja bio posvećen očuvanju sjećanja i priča kao dijela hrvatske kulturne baštine, Pučko učilište, u nedostatku bolje poveznice, odlučilo se za taj oblik sjećanja. Naime, prisjećanjem načina na koji su živjeli naši stari, učenjem stare tradicijske gradnje, iz materijalnog se svijeta nužno putuje u onaj nematerijalni. Primjena starih tehnika odvela je sudionike radionice u drugu dimenziju i podsjetila ih kako se živjelo, privređivalo, mislilo...

Pod budnim okom majstora suhozidne gradnje Ivana Juričeva Grginova popravljena je jedna urušena gromača i napravljena *siđa*, da bude na korist posjetitelju koji se odluči na njoj odmoriti. Rašina bunja, koja od prije tri godine ima status zaštićenoga kulturnog dobra, po mnogočemu zaslužuje da je ljudi posjećuju i da se dive vrijednim rukama sposobnih i domišljatih majstora koji su je gradili. Građena iz potrebe, uz pomoć skromnog alata, nastala iznalaženjem jedinstvenih graditeljskih rješenja, ona ne svjedoči samo graditeljsku, već i gospodarsku i etnografsku tradiciju ovoga kraja.

Od nekoliko desetaka tisuća bunja na koje nailazimo po Jadranu, samo su četiri sastavljene od više prostorija. Rašina se bunja sastoji od četiri. Dvije velike prostorije imale su stambenu namjenu - u prvoj je bilo ognjište, a druga je služila kao spavaonica. Na te dvije veće dovezuju se dvije manje prostorije, koje su služile za držanje ovaca i kunića.

Ono što je pravi raritet jest prolaz između stambenih prostorija, koji je graditeljski tako domišljato izveden tehnikom nepravog svođenja da je omogućen ulazak bez saginjanja, a to ni u jednoj takvoj građevini nije moguće.

Sudionici subotnje radionice uživali su u spoznajama o dotad neotkrivenome i nedovoljno poznatom bogatstvu nadomak Vodica. Probudena je svijest da tradicijsko graditeljstvo, prirodno uronjeno u poljoprivredni krajobraz, i domaćima i gostima nudi vizuru koju je teško opisati, ali ju je srcu tako lako prepoznati. Ta je akcija samo podsjetnik da se baštinjeno ne smije prepustiti propadanju ni zaboravu. Grad Vodice, svjestan te činjenice, osnovao je prije nekoliko godina Registar bunja i suhozida. Svaku prijavljenu suhozidnu građevinu Grad će obnoviti i očistiti. Vlasnik zadržava svoje imanje, uređeno, ali preuzima obvezu njegova održavanja i redovite košnje. Takav krajobraz veliki je turistički potencijal jer upravo poljski putovi na kojima se bunje nalaze i duž kojih se protežu suhozidi služe kao biciklističke i pješačke staze u vodičkoj turističkoj ponudi.

Postavljanje informativne ploče, koju je uživo predstavio dr. Jadran Kale, etnolog i viši kustos Muzeja grada Šibenika, te praktična primjena starog obrta bila je izvrstan način obilježavanja Međunarodnog dana muzeja.

Priljeno: 20. rujna 2011.

WORKSHOP "DAY OF THE DRY STONE WALL HERITAGE" IN VODICE

To mark the celebration of International Museum Day, which was in 2011 dedicated to the preservation of memories and stories as part of the Croatian cultural heritage, the Open University of Vodice and the city of Vodice, together with Šibenik Municipal Museum, presented an information board on *Rašina bunja* behind Okit, and a dry stone wall building workshop was held. Of the several tens of thousands of *Bunja*, or beehive shaped stone huts, that we come upon around the Adriatic, only four of them are composed of several rooms. *Rašina bunja* (*bunja* is a beehive hut) belongs to this very rare category, and this is the reason why three years ago it obtained the status of protected cultural property. Well aware of this fact, several years ago, the city of Vodice drew up a Bunja and Dry Stone Wall Register.

The city plans to renew and tidy up every reported dry stone wall building. The owner will keep his own land, now put in order, but takes on the obligation of maintaining it and carry out regular mowing. Such a landscape is a big tourist potential, for the field paths on which the huts lie and along which the dry stone walls extend, are used as cycle and pedestrian tracks in the tourist industry of Vodice.

The placing of an information board, which was presented live by Dr Jadran Kale, ethnologist and senior curator of Šibenik Municipal Museum, and the practical application of an old craft, were in fact an excellent way to mark International Museum Day.